

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	01.02.2024.a, Tartu
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Kersti Kohal
Ametiasutuse nimi:	Lõuna Ringkonnaprokuratuur II osakond
Kriminaalasja number:	23278051849
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 2 p 2
Kahtlustatava nimi (isikukood):	XXXXX XXXXXXXXXX
Kuriteo toimepanemise aeg:	19.11.2023.a.

Lõuna Ringkonnaprokuratuur menetleb kriminaalasja nr 23278051849, milles menetlust alustati 19.11.2023.a Karistusseadustiku (edaspidi KarS) § 121 lg 2 p 2 tunnustel. 14.12.2023.a esitati XXXXX XXXXXXXXXX'ale kahtlustus selles, et tema 19.11.2023.a kella 22.10 paiku Tartus linnas XXXX tn asuvas korteris kasutas füüsilist vägivalda enda elukaaslase XXX XXXX'a suhtes. Nimetatud vägivald seisnes selles, et XXXXX XXXXXXXXXX haaras tekkinud konflikti käigus noa, mille asetaski XXX XXXX'a kõrile ning millega kriimustas kannatanu kõri. Oma sellise tegevusega põhjustas XXXXX XXXXXXXXXX XXX XXXX'ale füüsilist valu ning 2 cm pindmise haava kaela ülaosale.

Kriminaalasjas kogutud tõenditega: politsei teenistuslehe ja juhtumi väljatrükiga, SA Tartu Kiirabi kiirabikaardiga, Häirekeskuse lühinumbrile tehtud kõne salvestusega, sündmusele reageerinud politseiametnike vormikaamerate videosalvestustega, lähisuhtevägivalla infolehe ja lähisuhtevägivallas riskide hindamise ja maandamise lehega ning tunnistaja XXXXX XXXXXXXXXX'i ja kahtlustatava XXXXX XXXXXXXXXX'a ütlustega, on tõendamist leidnud XXXXX XXXXXXXXXX'a poolt vägivallakuriteo toimepanemine XXX XXXX'a suhtes.

Tunnistaja XXXXX XXXXXXXXXX'i ülekuulamise protokollist nähtub, et 19.11.2023.a reageeris ta koos paarimehega väljakutsele aadressil XXXX tn Tartu linn, mille sisuks oli, et naisterahvas läks meesterahvale noaga kallale. Sündmuskohale jõudes selgitas lapseootel XXXXX XXXXXXXXXX politseiametnikele, et tema ja XXX XXXX'a vahel oli tekkinud sõnelus koristamata köögi pärast ning XXX XXXX oli hakanud kätega vehkima, mispeale XXXXX XXXXXXXXXX ehmus ja haaras noa ning asetaski selle XXX XXXX'a kaelale. Kuna XXX XXXX liigutas enda pead eemale, siis tekkis talle kaela peale kriimustus. XXX XXXX kinnitas politseiametnikele, et sõnelus algas poolte vahel tõepoolest koristamata köögi pärast ning et sõneluse käigus lõi ta rusikaga vastu kappi. Selle peale haaras XXXXX XXXXXXXXXX noa, millega üritas XXX XXXX'a lüüa. XXX XXXX sai noaga pihta, lükkas naisterahva vastu seina ja haaras tema käest kinni ning üritas noa kätte saada. Sündmuse juures oli ka XXXXX XXXXXXXXXX'a alaealine poeg, kes selgitas tunnistajale, et tema ema ja XXX XXXX'a vahel tekkis sõnelus ning XXX XXXX oli löönud jalaga vastu kappi. Seejärel oli XXXXX XXXXXXXXXX haaranud noa ja üritanud XXX XXXX'a sellega lüüa, mille tagajärjel lükkas viimane XXXXX XXXXXXXXXX'a vastu seina ja proovis noa tema käest ära väänata. XXX XXXX'al oli kaelal väike 2 cm pindmine haav, mille näol ei olnud tegemist tõsise vigastusega. Samuti oli XXX XXXX alkoholijoobes. Tunnistajale avaldati, et poolte vahel on

ka varasemalt olnud juhtum, mille käigus ähvardas XXX XXXX alkoholihoobes olles XXXXX XXXXXXXXXX' a rõdult alla visata ning see juhtum jõudis kohtusse.

Kahtlustatav XXXXX XXXXXXXXXX on andnud ütlusi, et viibis 19.11.2023.a koos enda poja ja XXX XXXX'aga viimase üürikorteris. XXX XXXX hakkas kahtlustatava kallal tänitama ning talle ette heitma pritsmeid kõõgi seinal. Kahtlustatav oli selleks hetkeks juba ärritunud ning endast väljas, sest tema lapseootus oli kulgenud raskelt ja pidevate iivelduste saatel ning antud kuupäeval oli tekkinud ka lapsel koolis probleeme. Seetõttu kahtlustatav vihastas, viskas köögis oleva lõikelaua kraanikaussi ja hakkas koristama ning andis XXX XXXX'ale mõista, et plaanib ära kolida. Selle peale lõi XXX XXXX kahtlustatava sõnul mitu korda vihaselt jalaga vastu valamukappi. Kahtlustatav võttis kraanikausi juurest noa ning pani selle XXX XXXX'ale kaelale, et teda hoiatada, et viimane ta rahule jätaks ning rohkem teda ei ärritaks. Seejärel hakkas XXX XXXX rabelema ja kannatanu käsi väänama ning selle rabelemise käigus kriimustas ta noaga enda kaela. Kahtlustatava sõnul tema ise tahtlikult XXX XXXX'ale haiget teha ei soovinud. Kahtlustatav lisas, et on praeguseks XXX XXXX' a juurest ära kolinud. Samuti selgitas kahtlustatav, et tal on diagnoositud mõõdukas depressioon ja isikusehäire ning ta võtab ravimeid, mille on talle välja kirjutanud psühhiaater. Kahtlustatav tõi ka välja, et 2023.a kevadel oli ta koos pojaga kannatanuks kriminaalasjas, milles oli XXX XXXX'al nende vastu ka lähenemiskeeld.

Kannatanu XXX XXXX on keeldunud kohtueelse menetluse käigus ütluste andmisest XXXXX XXXXXXXXXX' a suhtes. 25.01.2024.a suhtles prokurör telefoni teel kannatanu XXX XXXX'aga, kes kinnitas, et tal puuduvad mistahes pretensioonid XXXXX XXXXXXXXXX' a suhtes, nad on ära leppinud ning eludega eraldiseisvalt edasi liikunud. Samuti tõdes kannatanu, et tegemist oli kahepoolse konfliktiga ning ta ei pea vajalikuks XXXXX XXXXXXXXXX' a kriminaalkorras karistamist. 24.01.2024.a suhtles prokurör telefoni teel ka kahtlustatava XXXXX XXXXXXXXXX'aga, kes kinnitas XXX XXXX' a poolt juba avaldatud, sh seda, et tänasel päeval ei ela nad enam XXX XXXX'aga koos ning ei plaani seda teha ka tulevikus. Kahtlustataval on kavas veebruarikuu jooksul Eestist lahkuda ning välismaal elama asuda. Kahtlustatav mõõnis, et tegemist oli kahetsusväärse juhtumiga, milleni olid viinud nii tema emotsionaalselt keeruline olukord (probleemid lapsega, halb enesetunne ning pinged seoses rasedusega) kui ka XXX XXXX' a enda käitumine ning tema poolt varasemalt toime pandud keheline väärkohtlemine XXXXX XXXXXXXXXX' a suhtes. Kannatanu lisas, et käesoleval hetkel võtab ta igapäevaselt ravimeid, mille on talle välja kirjutanud psühhiaater.

Kõike eeltoodut arvesse võttes on prokurör seisukohal, et kriminaalmenetlus XXXXX XXXXXXXXXX' a suhtes tuleb lõpetada ning kohaldada KrMS § 202 sätteid. KrMS § 202 lg-d 1 ja 7 näevad ette, et kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära, võib prokuratuur lõpetada menetluse avaliku menetlushuvi puudumise korral ja kui süü ei ole suur ning määrata kahtlustatavale KrMS § 202 lg-s 2 märgitud kohustusi.

Süü suurusele ja avaliku menetlushuvi puudumisele hinnangu andmine on käsitletav prokurörile antud kaalutusõigusena, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselt mittemõõdukas (RK 3-1-1-85-04). Käesolevas kriminaalasjas on XXXXX XXXXXXXXXX'ale esitatud kahtlustus KarS § 121 lg 2 p 2 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises, mis on teise astme kuritegu ning mille eest karistusseadustik näeb karistusena ette rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistuse. KarS § 121 lg 2 p 2 järgi kvalifitseeritava kuriteokoosseisu osas

seadusandja poolt sätestatud sanktsioonimäär, millega ei nähta karistusena ette vangistuse alammäära, viitab väiksemale süüle. Süü hindamisel võetakse arvesse ka asjaolusid, mis viisid kuriteo toimepanemiseni. Nii kannatanu kui ka kahtlustatava ütlustest nähtub, et füüsiline konflikt poolte vahel kasvas välja vastastikusest tülist, mis tekkis koristamata köögi pärast. XXXXX XXXXXXXXX'a sõnade kohaselt hakkas alkoholijoobes XXX XXXX kätega vehkima, lõi mitu korda vihaselt jalaga vastu valamukappi, mistõttu kahtlustatav ehmatas, võttis kraanikausi juurest noa ning pani selle XXX XXXX'ale kaelale, et teda hoiatada, et viimane ta rahule jätaks. Seda, et XXX XXXX sõnalise konflikti käigus rusikaga või jalaga vastu kappi lõi, on kinnitanud ka kannatanu ise ning sündmust pealt näinud kahtlustatava alaealine poeg. Kannatanul vägivalla tarvitamise tagajärjel tõsiseid vigastusi ei tekkinud. Seega tegemist ei olnud teoga, millega oleksid kaasnenud rasked tagajärjed. Oluline on seegi, et XXXXX XXXXXXXXX oli teo toimepanemise ajal lapseootel, mis on KarS § 57 lg 1 p 7 mõttes süüd kergendav asjaolu. Samuti vajab märkimist, et varasemalt, s.o 16.02.2023.a, on pannud XXX XXXX ise toime XXXXX XXXXXXXXX'a ja tema alaealise poja kehalise väärkohtlemise, millises osas menetlus tema suhtes lõpetati 11.04.2023.a KrMS § 202 alusel. XXXXX XXXXXXXXX'al on diagnoositud ka depressioon ja isiksushäire, mille sümptomiteks võib olla emotsionaalne ebastabiilsus ja vähene impulsikontroll. Käesolevalt on XXXXX XXXXXXXXX tegelenud enda vaimse tervise probleemidega, ta on pöördunud psühhiaatri vastuvõtule, teeb psühhiaatriga igakülgset koostööd ning on saanud uued ravimid, mida ta võib tarvitada ka lapseootel olles. Tema käitumine on ravimitega kontrolli all. Samuti on osapooled vahetult pärast sündmust leppinud, asjad selgeks rääkinud ega oma üksteise suhtes pretensioone. Eespoolnimetatud asjaolud koostoimes viitavad XXXXX XXXXXXXXX'a tegevuses väiksemale süüle. Kahtlustatava süüd vähendab siinjuures ka asjaolu, et ta on prokuröri juures avaldanud mõistmist oma teo keelatuses osas ning väljendanud kahetsust.

Prokuröri hinnangul puudub käesolevas kriminaalasjas ka avalik menetlushuvi. Avalik menetlushuvi on olemas jätkuva perevägivalla puhul või kui kriminaalmenetluse mittelõpetamist nõuavad kannatanu või kuritegu pealt näinud alaealise pereliikme huvid. KrMS § 202 on eelkõige mõeldud kohaldamiseks esmakurjategijatele. XXXXX XXXXXXXXX on kriminaalkorras karistamata isik ning tema suhtes ei ole varem kriminaalmenetlust otstarbekuse kaalutlusel lõpetatud, mistõttu võib asuda seisukohale, et kahtlustatava puhul ei ole tegemist ohtliku ühiskonnaliikmega. Kahtlustatav on oma tegude keelatuses aru saanud ning teinud nendest järeldused, mis annavad aluse uskuda, et tema õigusvastane käitumine ei kordu. Kuigi XXXXX XXXXXXXXX'ale on esitatud kahtlustus vägivallaepisoodis, mis on toime pandud tema alaealise poja juuresolekul, ei ole XXXXX XXXXXXXXX'ale etteheidetud teo puhul tema süü olnud suur ning seejuures on tema poolt tarvitata vägivald olnud lühiajaline ning väheintensiivne ega ole põhjustanud rasket tagajärge. Prokuröri hinnangul ei ole XXXXX XXXXXXXXX'a edaspidise õiguskuulekuse tagamiseks vajalik rakendada selliseid mõjutusvahendeid (nt kriminaalhooldust), mida ei saaks kasutada KrMS § 202 alusel kriminaalmenetluse lõpetamise puhul. Kriminaalasjas, kus tegemist on esmakordse kriminaalkorras karistatava õigusrikkumisega, teise astme kuriteoga, kus kahtlustatava süü ei ole suur ning puudub ka avalik menetlushuvi, ei ole mõistlik isiku kriminaalkorras karistamine. XXXXX XXXXXXXXX'a edaspidise õiguskuulekuse tagamiseks ei ole tingimata vajalik kohaldada kriminaalkaristust, vaid teda on võimalik mõjutada edaspidiselt õiguskuulekale käitumisele talle ka kohustusi määrates.

Kahtlustatav XXXXX XXXXXXXXX on nõus kriminaalmenetluse lõpetamisel võtma endale KrMS § 202 lg 2 p 2 alusel kohustuse maksta kindel summa, s.o 410 eurot, riigitulusesse. Nimetatud kohustust on tal võimalik täita ka välismaal elades.

Kui isik, kelle suhtes on kriminaalmenetlus lõpetatud KrMS § 202 kohaselt, ei täida talle pandud kohustusi, uuendab prokurör kriminaalmenetluse oma määrusega.

Eeltoodu alusel ja juhindudes KrMS § 202 lg-st 7 ja §-st 206, abiprokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 23278051849 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg:
 - a) **KrMS § 202 lg 2 p 2 alusel kohustub XXXXX XXXXXXXXX tasuma 6 kuu jooksul, s.o ajavahemikul 01.02-01.08.2024.a, riigituludesse 410 eurot (nelisada kümme eurot).** Makse tuleb teha määruse lisas – maksedokumendis märgitud arveldusarvele.
3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: puudub.
4. Asitõendid: 1 CD-R plaat 19.11.2023.a Häirekeskuse kõne salvestusega ja 1 DVD-R plaat 19.11.2023.a patrullpolitseinike rinnakaamerate videosalvestustega, jätta KrMS § 126 lg 3 p 1 alusel kriminaaltoimiku juurde.
5. Andmekogust ABIS ja riiklikust süüteomenetluse biomeetriaregistrist sisalduvate andmete kustutamine: kriminaalasja kohtueelse menetluse käigus on XXXXX XXXXXXXXX'alt võetud DNA-proov ja sõrmejäljed. Jätta nimetatud andmed kustutamata.
6. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.
7. Vastavalt KrMS § 206 lg-le 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määrus viivitamata anda kahtlustatavale XXXXX XXXXXXXXX'ale ning koopia määrusest saata kannatanule XXX XXXX'ale.
8. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lg-le 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Lõuna Ringkonnaprokuratuuris (Kalevi 1, Tartu linn).
9. Kannatanul on õigus KrMS § 207 lõike 3 alusel esitada kaebus Riigiprokuratuurile kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul.

Kersti Kohal
abiprokurör

Olen kätte saanud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse, olen kriminaalmenetluse lõpetamisega ja mulle määratud kohustustega nõus. Mulle on selgitatud, et kriminaalasja toimik jääb Lõuna Ringkonnaprokuratuuri kuni kohustuste täitmiseni. Mulle on arusaadav, et kui ma ei täida määratud tähtaja jooksul mulle pandud kohustusi, uuendab prokurör KrMS § 202 lg 6 ja 7 alusel kriminaalmenetluse.

(nimi, allkiri, kuupäev)